

حفظ میراث فرهنگے زیر آب در حقوق بیروالملل

مؤلف
رضا بساطی

انتشارات قانون یار

۱۴۰۲

سرشناسه	:	بساطی، رضا، ۱۳۷۵
عنوان و نام پدیدآور	:	حفظ میراث فرهنگی زیر آب در حقوق بین الملل / مولف رضا بساطی
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات قانون یار، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	:	۱۷۸ صفحه
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۶۶۷-۴
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص ۱۷۳-۱۷۷
موضوع	:	آثار فرهنگی - نگهداری و مرمت (حقوق بین الملل) Cultural property Protection (International law) - آثار فرهنگی - قوانین و مقررات Cultural property - Law and legislation باستان شناسی زیر آب Underwater archaeology
رده بندی کنگره	:	۳۷۹۱K
رده بندی دیویی	:	۳۴۲/۰۹۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۳۹۰۰۷۸
اطلاعات کتابشناسی	:	فیا

انتشارات قانون یار

حفظ میراث فرهنگی زیر آب در حقوق بین الملل

تألیف: رضا بساطی

ناشر: قانون یار

چاپخانه و صحافی: قانون یار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۲۰۰،۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۶۶۷-۴

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، موسسه قانون یار تلفن: ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

ثبت سفارش تلفنی محصولات (ارسال رایگان به سراسر کشور) ۲۵ و ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۴۵

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
پیشگفتار.....	۱۱
فصل اول: کلیات.....	۱۳
۱-۱. مقدمه.....	۱۳
۲-۱. بررسی ماهیتی و حقوقی موضوع.....	۱۴
۳-۱. ضرورت و اهمیت تألیف کتاب حاضر با مذاقه در سوالات مطروحه پژوهش.....	۱۷
فصل دوم: مفهوم شناسی و شناخت اولیه مفاهیم با مذاقه در تحلیل ابعاد حقوقی موضوع.....	۲۱
۱-۲. معنی حفاظت.....	۲۱
۱-۱-۲. حفاظت فیزیکی.....	۲۱
۲-۱-۲. حفاظت در جا.....	۲۲
۳-۱-۲. حفاظت از دید و دسترسی.....	۲۳
۴-۱-۲. اصول حفظ و نگهداری.....	۲۳
۲-۲. میراث فرهنگی زیر آب.....	۲۶
۱-۲-۲. قانون نجات و میراث فرهنگی زیر آب.....	۲۹
۲-۲-۲. طبقه بندی بقایای زیر آب.....	۳۱
۱-۲-۲-۲. لاشه کشتی‌ها و اشیاء پراکنده آن‌ها.....	۳۱
۲-۲-۲-۲. بناهای زیر آب.....	۳۳
۳-۲-۲-۲. لاشه هواپیماها.....	۳۳
۳-۲. معیارهای کلی تعریف میراث فرهنگی زیر آب.....	۳۵
۱-۳-۲. معیار زمانی.....	۳۵
۲-۳-۲. معیار مربوط به ماهیت.....	۳۶
۴-۲. اهمیت و «حفاظت» از میراث فرهنگی.....	۳۸
۱-۴-۲. حفظ آثار باستانی و تاریخی.....	۳۹
۵-۲. تاریخچه و توسعه ارزش‌های قابل انتساب در میراث فرهنگی زیر آب.....	۴۰
۱-۵-۲. پیشینه قراردادهای.....	۴۲
۶-۲. باستان شناسی زیر آب به عنوان یک علم.....	۴۶

- ۴۷..... ۷-۲. ارزش‌هایی که در میراث فرهنگی گنجانده شده است
- ۴۸..... ۱-۷-۲. ارزش بیانی میراث فرهنگی
- ۴۸..... ۲-۷-۲. ارزش‌های میراث فرهنگی زیر آب
- ۵۰..... ۳-۷-۲. ارزش اقتصادی میراث فرهنگی زیر آب
- فصل سوم: بررسی کنوانسیون‌ها و قوانین مربوط به فعالیت‌های معطوف به میراث فرهنگی زیر آب**
- ۵۵.....
- ۵۵..... ۱-۳. منشور حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب
- ۵۸..... ۱-۳-۱. کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهانی ۱۹۷۲
- ۶۲..... ۲-۱-۳. کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی زیر آب ۲۰۰۱
- ۶۵..... ۱-۳-۳. رویکرد کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو در خصوص قوانین نجات و کشفیات
- ۶۵..... ۱-۳-۱-۳. شرایط اعمال قوانین نجات و کشفیات
- ۶۸..... ۱-۳-۴. ارتباط میان کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو و کنوانسیون نجات (۱۹۸۹)
- ۷۰..... ۳-۱-۵. کنوانسیون پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس ۲۰۰۳
- ۷۴..... ۱-۳-۶. کنوانسیون حمایت و ارتقاء تنوع بیان فرهنگی ۲۰۰۵
- ۷۶..... ۲-۳. قوانین کنوانسیون حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب
- ۹۷..... ۳-۳. قواعد مربوط به فعالیت‌های معطوف به میراث فرهنگی زیر آب
- ۹۷..... ۱-۳-۳. اصول
- ۹۸..... ۲-۳-۳. طرح پروژه
- ۱۰۰..... ۳-۳-۳. کارهای اولیه
- ۱۰۰..... ۴-۳-۳. هدف، روش و فنون پروژه
- ۱۰۰..... ۵-۳-۳. بودجه
- ۱۰۱..... ۶-۳-۳. زمان پروژه - جدول زمانی
- ۱۰۱..... ۷-۳-۳. صلاحیت و شایستگی‌ها
- ۱۰۱..... ۸-۳-۳. مرمت و مدیریت محل
- ۱۰۲..... ۹-۳-۳. مستندسازی
- ۱۰۲..... ۱۰-۳-۳. ایمنی
- ۱۰۲..... ۱۱-۳-۳. محیط
- ۱۰۲..... ۱۲-۳-۳. گزارش دهی
- ۱۰۳..... ۱۳-۳-۳. بازسازی بایگانی‌های پروژه

۱۰۳.....	انتشار..... ۱۴-۳-۳
۱۰۵.....	فصل چهارم: بررسی لزوم حفظ میراث فرهنگی زیر آب از منظر حقوق بین الملل..... ۱۰۵
۱۰۵.....	۱-۴. میراث فرهنگی به عنوان یک حقوق بشر..... ۱۰۵
۱۰۶.....	۱-۱-۴. حفظ میراث فرهنگی..... ۱۰۶
۱۰۹.....	۲-۴. ارتقای تفاهم و همکاری بین المللی..... ۱۰۹
۱۰۹.....	۱-۲-۴. توسعه یک رژیم بین المللی برای حفظ میراث فرهنگی زیر آب..... ۱۰۹
۱۱۰.....	۲-۲-۴. همکاری بین المللی در حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب..... ۱۱۰
۱۱۱.....	۳-۲-۴. همکاری و اطلاعات - به اشتراک گذاری..... ۱۱۱
۱۱۳.....	۴-۲-۴. حقوق ترجیحی دولت ها..... ۱۱۳
۱۱۶.....	۵-۲-۴. توافقات منطقه ای..... ۱۱۶
۱۱۸.....	۶-۲-۴. مقررات حل و فصل اختلافات..... ۱۱۸
۱۱۹.....	۳-۴. ساختار یک رژیم حفاظتی بر اساس مفهوم میراث مشترک بشریت..... ۱۱۹
۱۱۹.....	۱-۳-۴. نقش یونسکو در حفظ میراث فرهنگی..... ۱۱۹
۱۲۲.....	۲-۳-۴. دولت به عنوان متولی..... ۱۲۲
۱۲۳.....	۳-۳-۴. صلاحیت قضایی..... ۱۲۳
۱۲۹.....	۴-۳-۴. بسط دامنه ی مفهوم از اموال فرهنگی به میراث فرهنگی..... ۱۲۹
۱۳۰.....	۴-۴. لزوم حمایت از میراث فرهنگی..... ۱۳۰
۱۳۰.....	۱-۴-۴. مبانی ارزشی..... ۱۳۰
۱۳۴.....	۲-۴-۴. مبانی قانونی..... ۱۳۴
۱۳۴.....	۱-۲-۴-۴. مبانی ملی حقوق میراث فرهنگی..... ۱۳۴
۱۳۵.....	۲-۲-۴-۴. مبانی بین المللی حقوق میراث فرهنگی..... ۱۳۵
۱۳۵.....	۳-۲-۴-۴. اصول حفظ، پژوهش و معرفی میراث فرهنگی..... ۱۳۵
۱۴۰.....	۵-۴. حمایت از میراث فرهنگی در حقوق بین الملل..... ۱۴۰
۱۴۰.....	۱-۵-۴. اصول سنتی حمایت از میراث فرهنگی..... ۱۴۰
۱۴۰.....	۲-۵-۴. اصل مسئولیت دولت..... ۱۴۰
۱۴۲.....	۳-۵-۴. جانشینی دولت ها..... ۱۴۲
۱۴۳.....	۴-۵-۴. حق انحصاری دولت ساحلی در حفاظت میراث فرهنگی زیر آب..... ۱۴۳
۱۴۳.....	۵-۵-۴. حفاظت میراث فرهنگی زیر آب در فضاهای دریایی که تحت حاکمیت دولت ساحلی واقعند..... ۱۴۳
۱۴۴.....	۶-۵-۴. حفاظت میراث فرهنگی زیر آب در منطقه مجاور..... ۱۴۴

- ۴-۵-۷. مسئولیت مشترک دولت‌ها در حفاظت میراث فرهنگی زیر آب ۱۴۶
- ۴-۵-۸. مسئولیت دولت هماهنگ کننده در منطقه اقتصادی انحصاری و فلات قاره ۱۴۷
- ۴-۶ اقدامات فردی و جمعی دولت‌ها به منظور حفاظت از اشیاء باستانی و فرهنگی غرق شده ۱۴۸
- ۴-۶-۱. وضع قوانین داخلی ۱۴۸
- ۴-۶-۱-۱. حدود پیش بینی شده برای اعمال صلاحیت دولت ساحلی نسبت به اشیاء باستانی و فرهنگی غرق شده ۱۴۹
- ۴-۶-۱-۲. چگونگی حفاظت و نگهداری از اشیاء باستانی و فرهنگی غرق شده ۱۵۰
- ۴-۷. وظیفه حفاظت و حمایت از میراث فرهنگی زیر آب در دریای سرزمینی ۱۵۵
- ۴-۷-۱. وظیفه حفاظت از اشیای دارای ماهیت تاریخی و باستان شناختی در دریا ۱۵۹
- ۴-۷-۲. مسئولیت مشترک دولت‌ها در حفاظت میراث فرهنگی زیر آب ۱۶۱
- ۴-۷-۳. مسئولیت دولت هماهنگ کننده در منطقه اقتصادی انحصاری و فلات قاره ۱۶۲
- ۴-۷-۴. مسئولیت دولت هماهنگ کننده در منطقه ۱۶۳
- ۴-۸ رویکرد کنوانسیون ۲۰۰۱ یونسکو در خصوص حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب ۱۶۴
- ۴-۸-۱. شرایط و ضوابط بهره برداری تجاری ۱۶۶
- ۴-۸-۲. ارائه خدمات باستان شناسی حرفه‌ای بند الف قاعده ۲ ۱۶۷
- ۴-۸-۳. واگذاری میراث فرهنگی زیر آب: بند ب قاعده ۲ ۱۶۷
- فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۶۹
- نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۶۹
- منابع و مآخذ ۱۷۳

پیشگفتار

هدف از تالیف کتاب حاضر بررسی لزوم حفظ میراث فرهنگی زیر آب از منظر حقوق بین‌الملل می‌باشد. قوانین و مقررات داخلی و معاهدات بین‌المللی که اختصاصاً در زمینه حفاظت از موارث فرهنگی زیر آب بوده‌اند، به عنوان مهمترین ابزار کار تحقیق مورد استفاده قرار گرفته است. به نظر می‌رسد جامعه بین‌الملل در راستای حفاظت و صیانت از سرمایه‌های تاریخی و فرهنگی، به عنوان یکی از اساسی‌ترین عوامل حفظ هویت هر ملت، از طریق نهادهای خود به‌ویژه یونسکو سعی بر وضع کنوانسیون‌هایی نموده است تا رژیم حمایتی میراث فرهنگی در کنار سایر شاخه‌های حقوق به کار برده شود. همچنین، به نظر می‌رسد بر مبنای مفاد کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان، تمامی دولت‌های عضو موظف به تضمین شناسایی، حمایت، حفظ و انتقال میراث فرهنگی و طبیعی واقع در قلمرو خویش به نسل‌های آینده بوده و باید در این راه هر آنچه که می‌توانند را با اتکا به منابع خود و همچنین با استفاده از مساعدت و همکاری بین‌المللی به انجام رسانند.